

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun kustantajan pdf.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kuusisto, A. 2019. Viestintätöön muutoksia 30 vuoden aikana AMK:n tiedottajan näkökulmasta – Hashtag ja IBM:n pallokirjoituskone. Talk-verkkolehti, Puheenvuoroja 15.5.2019.

URL: <https://talk.turkuamk.fi/puheenvuoroja/viestintatyon-muutoksia-30-vuoden-aikana-amkn-tiedottajan-nakokulmasta-hashtag-ja-ibmn-pallokirjoituskone/>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Kuusisto, A. 2019. Viestintätöön muutoksia 30 vuoden aikana AMK:n tiedottajan näkökulmasta – Hashtag ja IBM:n pallokirjoituskone. Online Magazine Talk, Puheenvuoroja 15.5.2019.

URL: <https://talk.turkuamk.fi/puheenvuoroja/viestintatyon-muutoksia-30-vuoden-aikana-amkn-tiedottajan-nakokulmasta-hashtag-ja-ibmn-pallokirjoituskone/>

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Anne Kuusisto

Tiedottaja, työnohjaaja, Turun ammattikorkeakoulu

Viestintätöiden muutoksia 30 vuoden aikana AMK:n tiedottajan näkökulmasta – Hashtag ja IBM:n pallokirjoituskone

Avainsanat: [muutos](#), [työelämä](#), [työn ilo](#), [viestintäosaaminen](#), [vuorovaikutus](#)

Tärkeintä viestinnässä on, että oikea tieto on saatavilla nopeasti ja vaivattomasti. Digitaalisuus on räjäyttänyt viestinnän, ja kanavat on valjastettu vuorovaikutukseen ja vaikuttavuuteen. Tänään elämme hetkessä ja jo lähes huomisessa.

Tiedottajan työssä olen saanut kokea valtavia työelämän muutoksia. Kaukana ovat ne päivät, jolloin nakkisormillani töhräsin valkolakalla korjauksia vesileimattuihin asiakirjoihin. Ne paperit olivat tiedotteita.

Kirjoitusvirheitä tehtiin silloinkin, mutta oikolukuohjelmasta ei kukaan ollut kuullutkaan. Yleensä hän istui viereisessä työhuoneessa, sillä meillä kaikilla oli toimistoissa tietenkin omat, lukittavat työhuoneemme.

Minulla oli tavallaan oma tupakkahuonekin. Siihen aikaan toimin Turun työvoimapiirissä tiedottajana, ja muut tupakoijat kokoontuivat usein polttelemaan kanssani kirjoituspöytäni ääreen. Se oli luonnollista silloin, ja piristi mielestäni mukavasti työpäivää. Juttu kulki ja sininen belmontti paloi.

Ennen vanhaan

Viestintätö – silloin puhuttiin aina tiedottamisesta – on muuttunut paljon 1980-luvulta tähän päivään. Se ei ole mikään uutinen, mutta ihan itse koettua. Siirryn nyt takakenoon ja kerron teillekin:

Aloitin päätoimisen tiedottajan urani Turun Kauppakorkeakoulussa syyskuussa 1987. Olin jo aikaisemmin tottunut kirjoittamaan juttuja IBM:n pallokirjoituskoneella, mutta tässä uudessa virassani sain kirjoituskoneen näppäimille asetettavaksi monta erilaista "palloa", tavallaan fontteja.

Aikaisemmin olin käyttänyt myös telexiä, "reikänauhakoneella" viestimistä, ja tietenkin käytimme myös faksia, silloin kun oli oikein kiireellistä asiaa. Faksi lähti kuin sähkö (tai sähköposti) ja oli saman tien perillä vastaanottajalla. Se toi asioihin aina enemmän painoarvoa.

Olin 70-luvun lopulla kääntäjänä Oslissa, Pohjoismaiden Ministerineuvostossa. Eri kielten mukaan kirjoituskoneen näppäimille tarvittiin myös erilaisia päällyksiä, eri kirjaimia. Kääntäjälle kirjoittaminen olikin usein yhtä pallottelua. Nyt tämäkin on jo paljon helpompaa: jopa minä löysin koneeltani ihan helposti tanskalaisen ö:n.

Moneen pulmaan voi nyt hetkessä googlata apua. Se on valtava kehitysaskel. Silloinen google oli kollega, jolta sai neuvoja, jos ja kun hän ehti auttaa.

Puhelin soi – ja se soi ja se soi

Nykyään puhelin pirahtaa töissä melko harvoin. Nopeatempoiset kollegat ja kiireiset toimittajat hakevat edelleen tiedon puhelimitse. Me muut kirjoitamme skypeen, intraan, faceen, whats appiin, instaan, sähköpostiin, nettiin – ja esimerkiksi verkkolehteen.

Kirjoittamisesta on tullut "uusi" kansalaistaito ja suomen kielen hallinnasta yllättävän vaikeaa. Yhdyssanat ovat nähtävästi äärimmäisen hankalia, ja englanninkieliset ilmaukset tunkevat mukaan jo tekstiinkin.

Tiedotustyössä pöytä- eli lankapuhelin oli aikaisemmin kirjoituskoneen ohella tärkein työväline. Ellet ollut puhelimen lähetytyillä, sinua ei saanut kiinni. Työmatkat ajelit täysin puheluilta rauhoitettuna.

Puhelimesta odoteltiin asian selvittämistä ja käyttäytyttiin useimmiten hyvin kohteliaasti. Koko viestintäkulttuuri oli täysin erilainen kuin nyt, mutta senhän me kaikki tiedämme. "Vanhaan hyvään aikaan" kahdeksan tunnin työpäivä oli 8 tunnin työpäivä. Kukaan ei naputellut konetta illalla sängyssä.

Toimittajat naamatuttuja jo ennen facea

Työskentelin 90-luvun alussa Tutvossa (Turun taiteen ja viestinnän oppilaitos), joka oli Taideakatemia edeltäjä. Siihen aikaan paikallislehdet sekä paikallisradiot Auran Aallot, Radio Sata ja Ylen toimitus lähettivät kuuliaisesti toimittajan paikalle, kun järjestimme tiedotustilaisuuksia. Tutvon sirkus- ja stunttikoulutus kiinnostivat erityisesti 90-luvun alkupuolella.

Tiedotteet, tulostetut A-nelaset ja joskus värivalokuvia, lähetettiin medialle isoissa kirjekuorissa. Postimerkit liimattiin kirjekuoren kulmaan ja päivän päätteeksi vahtimestari lähti viemään postimme postilaatikkoon.

Tiedotteita lähetettiin viikoittain, jotta uusi turkulainen taidekoulu tulisi tutuksi. Muistan, kun TS:n kulttuuritoimituksen päällikkö **Jyrki Vuori** sanoi anteeksipyydellen, että täytyy heillä lehdessä jotain muitakin kulttuuritapahtumia olla kuin Tutvon esityksiä. Yritimme ymmärtää.

Turun AMK:n Taideakatemia kuvattuna Varvintorilta Köysiteatterin suuntaan.

Viestiä vietiin ja tuotiin

Viestintäyhteistyötä tehtiin myös uudelle, ihmeelliselle mammutille. Turun ammattikorkeakoulu perustettiin 90-luvun keskivaiheilla. Muistan, kuinka yhdessä valmistimme laajaa viestintäsunnitelmaa. Kaikki muuttui organisoidummaksi ja viestintävastaavia tuli koulutuksen eri aloille, eri puolille Turku. Kokoukset olivat massiivisia.

Osallistuin myös Turun Talousalueen Tiedottajien toimintaan. Paikalliset verkostoni kasvoivat, ja viestintätöyön kautta pääsi tutustumaan moneen mielenkiintoiseen organisaatioon ja tilaisuuteen. Ilta-ilaisuudet ja laivaristeilyt kiinnostivat silloin enemmän kuin nykyään.

Taideakatemia viestintätö 2000-luvun alusta merkittiin täyteen ahdettuun työpäivä. Tiedottaja oli johtoryhmän jäsen ja monessa mukana. Sisäinen viestintä vei aikaa – vaikka sähköposti ja vähitellen intrakin oli jo keksitty – ja opiskelijat halusivat tieteenkin esityksiään, näyttelyitään ja muita tapahtumia esille mediassa.

Ihmiset ja vuorovaikutus

Taideakatemiassa työpäivät olivat todella vauhdikkaita. Olimme ja paloimme koulutuksen puolesta. Osallistuin aikanaan muun muassa Taideakatemia opiskelijoiden järjestämään mielenosoituksen opintojensa puolesta. Kävelimme Linnankadulta bannereiden kanssa Turun keskustaan.

Nautin Taideakatemia boheemista ympäristöstä, vaikka työtä oli mielestäni enemmän kuin yksi tiedottaja ehti tehdä. Kävin vähintään sadassa esityksessä ja näyttelyssä vuosien varrella, sillä halusin useimmiten itseen nähdä mistä tiedotimme. Viestittävä ei yleensä lopu, priorisointia kannattaa harrastaa. Sen on työelämä opettanut.

"Viestinnän perusarvona olen aina pitänyt totuutta. Teksteilläni olen pyrkinyt selkeyteen."

Taideakatemia tiedottajana toimin kevääseen 2009 saakka, jolloin sain sijaisuuden ICT-talossa (kiitos **Katri Salonen**). Aluksi toimin hakumarkkinoinnin parissa, ja vähitellen pääsin taas kirjoittamaan tekstejä AMK:n viestinnässä. Hyvä kotipesä!

Viestintätö elää päivässä ja ajassa, ja antaa parhaimmillaan mielenkiintoisen näkökulman ympäröivään organisaatioon, alaan ja koko yhteiskuntaan. Viestinnän ja markkinoinnin lähentyminen on digitaalisuuden myötä lisääntynyt. Rajaa ei taida enää olla edes selkeästi näkyvissä?

Viestinnän perusarvona olen aina pitänyt totuutta. Teksteilläni olen pyrkinyt selkeyteen, siihen että yhdellä lukemisella ymmärtää viestin, eikä rivien väliin jätetä mitään mörköjä. Tarkoituksena on kiinnittää huomiota olennaisiin asioihin, ei suurennella eikä ihmetellä.

Keväällä 2019 työn touhussa työhuonekaveri Sara Pietilän kuvaamana.

#työnilo

Sekä AMK:n yhteisviestintä että aikaisempi median kanssa työskentely ovat olleet todella kiinnostavaa työtä. Olen oppinut paljon ja ollut tyytyväinen ammatinvalintaani.

Nykyään viestintätöy on nopeatempoista somettamista ja tarkasti analysoituja tekoja. "Tempo on jäätävä".

Vanha tekijä ihmettelee välillä jatkuvan suunnittelun ja analysoinnin määrää. Lisäksi paljastan, että usein kaipaamme niitä "vanhan ajan" kokouksia, missä keskusteltiin yhdessä toisia kuunnellen ilman vesipulloja, puhelimia ja läppäreitä. Se aika meni jo. Tiedän.

"Aamulla huomasi, että neuvotteluhuoneeseen oli perustettu kirppari."

Välittömät kontaktit ovat yleensäkin vähentyneet, sillä asiat hoidetaan useimmiten digitaalisesti. Sähköposti lienee vaativin työnantajamme, ja eri ohjelmien ja järjestelmien nopea hallinta on välttämätöntä.

Työympäristöni ammattikorkeakoulussa on nyt sellainen, etten ikäpäivinä olisi voinut tätä työhuoneessani 30 vuotta sitten keksiä. Tätäkin kirjoittelen nyt kuulokkeet korvilla, satulatuolilla istuen. Käytän kirjoittamiseen kuitenkin vielä kymmensormijärjestelmää. Mutta silloin tällöin kirjoitan myös käsin vihkoon. Käsin!

Äsken kävin tässä työssäni lomassa taukojumppassa. Aamulla huomasi, että käytävän varrella olevaan neuvotteluhuoneeseen oli perustettu kirppari. Henkilökuntamme oli tuonut vaatteita, astioita, lasten leluja ja kirjoja myyntiin. Samalla siinä mietin, varaisinko ajan hierontatuoliin tuolla seuraavalla käytävällä.

Huomenna pidän vaihteeksi etäpäivän ja kirjoittelen kotona. Työkulttuuri on muuttunut rytinällä ja hyvä niin, monelta osin. Mielestäni vuorovaikutuksesta huolehtiminen – ihmisten todelliset kohtaamiset – on kuitenkin asia, jolle kannattaa tässä nopeasti-sujahtavassa-todellisuudessamme antaa aikaa ja arvoa.

#kiitoskaikille #hyväjatkkoa

Monia onnistumisia on ollut, ja siitä haluan kiittää kivoja työkavereita ja kannustavia esiniaisiani **Maija Palonheimoa, Minna Scheininä, Satu Haapalaa** ja **Mari Hartemoa**.

Usein on ollut hauskaakin, ja ihan kamalan pahoja mokia en muista ollenkaan. Onneksi on aika huono muisti. Onnellisen elämän ohjehan on: "Hyvä terveys ja huono muisti".

Erilaisten ihmisten haastatteleminen on ollut iso ilo työssäni. Viime syksynä sain tekstistäni kiitoksen, jota en hevin unohda: "Under your pen I feel I become more lovely". Voiko kirjoittaja sen kauniimpaa kiitosta saada? Miten erilaisia me kaikki olemmekaan ja miten avoimina, kun meitä joku kuuntelee.

Nyt keväällä 2019 on työssäni "pehmeän laskun aika", sillä siirryn eläkkeelle 1.9.2019. Jatkossa luen ja kirjoittelen kotona. Hienoa on, kun sunnuntain tuore hesari rapisee kahvikupin vieressä.

Turun kulttuuripääkaupunkivuonna 2011 osallistuin Omakuva-hankkeeseen.

PS: Näin pitkää juttua ei pitäisi kirjoittaa! Kiitos siis teille molemmille, jotka luitte tämän loppuun.

Lue kirjoittajan aiemmat artikkelit:

[Yhteiskunnallisesti merkittäviä koulutushankkeita](#)

[Miten muotoilet työsi itsellesi sopivaksi – Vinkkejä vireämpään työhyvinvointiin](#)

[Mistä on työn ilo tehty?](#)

15.05.2019

